

Latvijas Republikas Finanšu ministrijai
Smilšu iela 1, Rīga, LV-1919, Latvija
Ministram
Cien. Andrim Vilkam

2013. gada 25. februārī

Par energoefektīvas renovācijas programmas palielina valsts budžetu

God. ministra k-gs,

Ir kāds novārtā atstāts un ļoti rentabls veids, kā palielināt valsts budžetu Latvijas Republikā, kurš rezultātā nodrošinās arī sociālus un ekoloģiskus labumus; proti, ieguldījumi perspektīvās energoefektīvās esošās apbūves renovācijas programmās.

Rakstu Jums akcijas “Eiropas atjaunošana” (Renovate Europe Campaign) un tās 21 partneruzņēmumu un asociāciju vārdā. Mēs strādājam, lai radītu apstākļus, kuros būtu iespējams līdz 2050. gadam samazināt ES dzīvojamā fonda enerģijas patēriņu par 80% salīdzinājumā ar 2005. gada rādītājiem. Ja Jūs un Jūsu kolēģi pievērsīsiet šai mūsu izklāstītajai informācijai, tas būs būtisks solis virzībā uz mūsu mērķi un nozīmīgs solis, lai stimulētu ekonomisko aktivitāti Latvijas Republikā.

Mūsu līdzšinējā pieredze perspektīvu energoefektivitātes programmu īstenošanā liecina, ka katrs valdības ieguldītais eiro īsā laikā (dažkārt tikai viena gada laikā) valsts finansēs nodrošina 5 eiro atdevi. It īpaši tas ir novērots Vācijā un Īrijā. Balstoties uz šādiem rezultātiem, **Copenhagen Economics** akcijas “Eiropas atjaunošana” ietvaros īstenoja būtisku jaunu pētījumu, monetizējot **daudzos ieguvumus no ieguldījumiem energoefektīvā renovācijā**, un galvenie rezultāti ir, ka turpmākajos gados būs vērojams būtisks valsts ieņēmumu pieaugums apvienojumā ar būtisku IKP palielinājumu, ja vairāk valstu īsteno perspektīvas esošās apbūves renovācijas programmas. Vairāk informācijas varat atrast pievienotajā bukletā.

Ziņojumā ir minētas četras **izmaksas neprasošas darbības**, kuras valdība var veikt nolūkā stimulēt šo daudzsološo jauno tirgu, un proti:

1. modernizēt nomas maksas regulāciju, lai ļautu īpašniekiem un īrniekiem gūt labumu no energoefektīvas ēku renovācijas;
2. reformēt valsts īpašumā esošo ēku budžeta pārvaldību, lai ilgtermiņā varētu vairāk koncentrēties uz ieguldījumiem un ēku renovāciju; Tas ilgtermiņā mazinās valsts īpašumā esošās apbūves ekspluatācijas izmaksas;
3. atcelt vai mazināt labvēlīgu nodokļu politiku attiecībā uz apkuri un elektroapgādi ēkās, lai padarītu pievilcīgāku energoefektīvu ēku renovāciju **un** nodrošinātu tiešus tīros ieņēmumus valsts budžetā;
4. izstrādāt labi veidotas risku izklāsta programmas, lai palīdzētu valdībai, kā arī privāto ēku īpašniekiem apzināties ekonomiju ar ļoti ierobežotiem budžeta līdzekļiem.

Mēs uzskatām, ka pašreizējā vājā ekonomiskā situācija lielākajā daļā ES valstu ir piemērots brīdis, lai izšķirtos par šādu īstenošanu šobrīd; jo īpaši tādēļ, ka pārskatā ir secināts, ka Eiropa pie tās strukturālā IKP spēš atgriezties pēc vēl 4-5 gadiem. Tas nozīmē, ka apstākļi ieguldījumiem dziļā apbūves renovācijā ir ideāli dēļ nepietiekamības darba tirgū, ko varētu izmantot, un **visu laiku zemākajām finansēšanas izmaksām** vairumā dalībvalstu. Copenhagen Economics pētījumā konstatētie skarbie fakti liecina, ka renovācijas rezultātā nodrošinātā energoekonomija būs tīrs valsts finanšu ieguvums.

Izsakot aprēķinātos ieguvumus ES līmenī, Copenhagen Economics lēš, ka perspektīva energoefektīvas esošās apbūves renovācijas programma varētu radīt **līdz 1 480 000 darbavietu**, līdz 2017. gadam palielinot IKP par 291 miljardiem eiro un nodrošinot **pastāvīgus ikgadējos ieguvumus** valsts finansēs līdz **39 miljardu eiro apmērā**.

Šai vēstulei pievienojam pilnā ziņojuma PDF versiju, taču esam gatavi pēc pieprasījuma nosūtīt Jums arī dažus drukātus pētījuma eksemplārus.

Visbeidzot vēlamies ieteikt organizēt tikšanos ar Jums un Jūsu pakļautībā esošajiem dienestiem nolūkā sīkāk apspriest labākos veidus, ko Latvijas Republikā varētu iegūt no šīs iespējas un uzklaut mūsu viedokļus par aktuālajiem jautājumiem.

Ar cieņu,

Adrian Joyce
Akcijas direktors

Akcijas "Eiropas atjaunošana" (2013) partneruzņēmumi un asociācijas ir:

Pielikums

Galvenie fakti no **Copenhagen Economics pētījuma**, kurā ir aplūkots augstas un zemas energoefektivitātes scenārijs, liecina:

- Ir daudz pierādījumu tam, ka energoefektīva renovācija par pašreizējām enerģijas cenām bieži atmaksājas pati
- ES dalībvalstis var stimulēt ekonomisko aktivitāti, radīt **760 000 līdz 1 480 000 darbavietu** un nodrošināt **IKP pieaugumu par 153-291 miljardiem eiro** atkarībā no ieguldījumu apjoma. Tas atbilst **1,2% - 2,3% ES IKP**. Šie ieguvumi balstās uz lielāku ekonomisko aktivitāti primāri ietekmētajos sektoros. Ieguvumi no ekonomiskās aktivitātes stimulēšanas tiek uzskatīti par "vienotu" ieguvumu no lielākas aktivitātes ekonomiskās pasivitātes periodā.
- Virkni papildu ieguvumu nodrošinās lielāku apmēru energoefektīva renovācija, piemēram, **mazākas valsts subsīdijas, labāka veselība**, pateicoties mazākam gaisa piesārņojumam un labākam iekštelpu klimatom, kas arī samazina hospitalizāciju skaitu un palielina darba ražīgumu.
- Papildu ieguvumi nodrošinās **pastāvīgu sabiedrības ikgadējo ieguvumu 104-175 miljardu eiro apmērā** 2020. gadā atkarībā no veiktajiem ieguldījumiem: **52-75 miljardi eiro no mazākiem rēķiniem par enerģiju**, vismaz **9-12 miljardi eiro no papildu ieguvumiem** dēļ mazākām subsīdijām un samazināta gaisa piesārņojuma enerģijas ražošanā. **Ieguvumi veselības aizsardzības sfērā dēļ labāka iekštelpu klimata veido līdz 42-88 miljardiem eiro** gadā, kas atbilst energoekonomijas apjomam! Veselības ieguvumi ir acīmredzami, bet grūti prognozējami.
- Atjaunošanas paātrinājumam turpmākajos 3-5 gados dēļ pastāvīgas būtiskas ietekmes uz bezdarbu būs tieša pozitīva ietekme uz valstu budžetiem. Fakti liecina, ka periodā no 2012. līdz 2017. gadam **valsts ieņēmumi var palielināties par 67 miljardiem eiro vai 128 miljardiem eiro** atkarībā no ieguldījumu apmēriem, kas atbilst **0,5% līdz 1% no ES IKP** – kā tiešs ieguvums no stimulētas aktivitātes ekonomiskās pasivitātes periodā. Papildus "vienotajam" ieguvumam no lielākas ekonomiskās aktivitātes **valsts budžets katru gadu papildināsies par 29-39 miljardiem eiro**, pateicoties tīrajai ekonomijai ar tiešu ietekmi uz valsts izdevumiem.